

Peeñu Yeesu Kirist — Lim fukk ak ñaar

Ñaari Nattu

Jeff Pippenger

2023-11-07

Nu ngi ci jàngat waa Peeñu ma saptaar yii fukk ak benn ba fukk ak ñett, fa nu gis mbooleem noon yi ci xeexu mujj gu probasiyoŋ bu mag bi ci njàmbaar xuloo bu mag bi, bi amee ci dalub xeex bu asamaan bu njëkk bi. Noon yi mooy ñaar-fukki junni ak ñent-fukki junni ak ñeent-ñaar ak mbooloo mu mag mi génñ Babilon, ni doole ju ñaareel, di xeex ak Mbootaay Xeeti Àddina bi, Kilifaare Katolik bi, Etaazini ak Seytaane ci boppam. Ñaar-fukki junni ak ñent-fukki junni ak ñeent-ñaar ak mbooloo mu mag mi mooy xareb Yàlla, te dañuy tegtal yéglebu malaaka bu ñetteel bi, te itam ñaari wet yi ci xare bi dañuy daje ak xareb àtteb Yàlla, mi ñu tegtalul ci malaaka bu ñetteel bi, waaye ci ñetteelu ay.

Ngir xam ay melokaan yu amoon indi ci rey gi ñu def ci kaw xarit yu Républiquein ak Protestant yi ci atum 2020, nu ngi seet a ràññee ay melokaan yu yégle ci kàddug waxu Yàlla yi feeñ ci xareb nit ñi ci asamaan bu njëkk, dale ca yoonu Dibéer ba kerag Mikael di taxaw. Ci moomu jaar-jaar, adduña bépp dañu koy gaawloo ngir samp niru rab wi. Jaar-jaar boobu mooy ab delluwaay ci jaar-jaaru États-Unis bi tambalee 11 Septembre 2001, ba ci yoonu Dibéer bu di ñëw léegi, mi xaaj ñaari jaar-jaar yu méngoo yooyu. Gannaaw ñu nekk jaar-jaar yu méngoo, ñoom ñaar ñépp dañuy tegu seede ci beneen jaar-jaar ba. Li xew ci benn ci jaar-jaar yooyu, dina xew itam ci beneen jaar-jaar ba. Jaar-jaar bu ñaareel bi la Apokalips saari 12 ak 13 di waxtaan ci moom, te nun da nuy bëgg a xam seede bu ñaareel bi ngir leerel jaar-jaar bu njëkk bi ak leeru waxu Yàlla, moom mi gannaaw léegi mu ngi agsi ci jeexitam.

Ñetti kàttan yu jiite àddina bi ba ci Armageddon dañu leen tegtal ci saar ya fukki ak ñaar ak fukki ak ñett. Kàttanu njaaxum ma moo njëkk aña ko wax.

Te beneen yeneen kéemaan ci asamaan; te xool-leen, am na ab rabu xonq bu mag, mu am juróom-ñaari bopp ak fukki wéex, te ci ay boppam am na juróom-ñaari kaala. Ndamlam jàpp ñetteelu cér yi ci asamaan, sànni leen ci suuf; te rab wi taxawoon na ca kanam jigéen ji doon wasin, ngir bañ a lekk doomam saa si mu juddoo. Peeñu Yàlla 12:3, 4.

Rakk bu jigéen White xamal na nu ne dragon bi ci tere bii mooy Seytaane, waaye ci beneen wall mooy Room gu pagan. Seytaane ak Room gu pagan ñoom ñaar dañuy mel ni Mbooloom Xeeti Réew yi. Ñaari bët yu juróom-ñaaru rab bi dañuy tektal mbooloom lu bon bu fukki buur yi ci Peeñug Yàlla ñaar-fukk ak juróom-ñaar. Fukki buur yooyu dañu leen tektal ci Peeñug Yàlla ñaar-fukk ak juróom-ñaar, te fa lañu leen santale ni ñooy juróom-ñaareelu nguur gi ci waxi kàddug Yàlla. Rab bi dañu ko wone ne am na juróom-ñaari bopp ak juróom-ñaari kaala, te loolu mooy màndargaale ne mooy juróom-ñaareelu nguur gi ci waxi kàddug Yàlla. Ci Daniyel ñaar, dañu leen tektal ni Gres gu xel, te itam ñooy Axaab ci seede ga ci Tundu Karmel, te ñooy fukki noon yi ci Sabóor juróom-ñett ak ñett.

Ŋaare suuf suuf ci kaw suuf bi bu noon bi ñu wax ci Téereb Peeñug Yàlla sarax 12 ak 13, mooy rab wi genne ci gééj gi, te Rakku jigéen White wax na ko ci lu leer ne mooy Katolisism.

Taxawoon ma teg gi, te gis naa benn rab buy génne gééj gi, yor juróom-ñaari bopp ak fukki gemmiñ, te ca ay gemmiñam ga nekk fukki kaala, te ca ay boppam ga nekk turu saaga. Rab ba ma gis, mel ni xaj buy daw bu ñu wax leopard; ay tñnkam mel ni tñnki janax, te gémmiñam mel ni gémmiñu gaynde; te njaay mi jox ko dooleem, ak nguuram, ak kàttan gu réy. Te gis naa benn ci ay boppam, mel ni ku ñu gaañu ba mu dey; waaye wér na gaañu googu buy rey; te àddina bépp yéemu topp rab ba. Peeñu Yowaana 13:1–3.

Ci njéel, Yowaana dafa taxawoon ci wetu gééj gi, te mu gis rab wu jóge ci gééj gi; gannaaw loolu, mu gis beneen rab buy génn ci suuf si. Sëster White wax na ne jamono ji Yowaana gise woon ñaari rab yi mooy atum 1798, ndaxte mooy at mi papaas gi “ñàkke dooleem,” ba mu jël gaañu gu rey, gu mujj ci wéraat.

“Ci jamono ga Papasi, gannaaw bi ñu ko xañee dooleem, te mu nekke woon ci lu koy gañe ba mu taxawal fitna ak diisoo, Yowaana gis na beneen kàttan buy fenk ngir delloo baatu njaay mi, te yóbbu jëf ju metti te yàqu ji ci kanam. Kàttan googu, mooy mujj ga wara xare ak kërceen ak yoonu Yàlla, dañu ko tektale ni rab wu am ñaari xonq yu mel ni yu xar. Rab yi ko jiitu dafa jóge woon ci gééj gi; waaye bii dafa fenk ci suuf si, di wone yéeg gu dal te jàmmu réew mi mu di firndeel—Benn Réew yi bokk Amerig.” Signs of the Times, February 8, 1910.

Yowaana dafa xool gannaaw ci jaar-jaari nettali bi ba mu gis rab wu jóge ci gééj gi, te mooy papaas bi. Bu xool jëm kanam ci jaar-jaari nettali bi, mu gis rab wu jóge ci suuf si, te mooy États-Unis. Loolu moo tax rab wi jóge ci gééj gi ñu tabax ko ci waxu yoonent ba ni mu mel. Bu Yowaana xool gannaaw dale ci 1798, li mu njëkk a gis mooy “juróom-ñaari bopp ak fukki geñ,” te loolu moo màndargaale jamono ji ñetti geñ yi ñu root leen ngir defar bérab bu geñ gu réy gu papaas bi, gi doon wax ay mbir yu mag.

Ba noppi naa xam dëgg bi ci mbind mi ñeenteel, mi wuute woon ak yeneen yépp, te bone ba metti lool, mi amoon giiñ yu weex ci hierro, ak baaraamam yu xonq ci laton; mi daan lekk, di damm ay xaaj, te di ratax lu des ak tñnkam. Naka noonu itam ci fukki wàll ya nekkoon ci boppam, ak ci beneen bi yéegsi, te ñett daanu fa kanamam; maanaam wàll woowu woon na ay bët, ak gémmiñ gu wax ay mbir yu réy lool, te gis-gisam gëna tar ay moroomam. Daniel 7:19, 20.

Bala ñetti bëñ yu Heruli, Ostrogoth ak Vandal ñàkkaléeful woon, Roomu pagaan dafa feeñ ci melow “fukki kaala.” Fukki kaala yooyu dañuy tegtal Roomu pagaan. Gannaaw loolu Yowaana santale mala lu mel ni leopard bu Gerege, te gannaaw ga tooggu Medo-Pers ak ci mujj gaana bu Babilon.

Ki jëkk ka mel ni gainde, te am naala ay laaf yu mel ni yu picc gu mag; ma xool ba kera lañu ko rocci ay laafam, te yékkati nañu ko ci suuf, taxawal ko ci tñnkam ni nit, te jox nañu ko xolub nit. Te gis naa beneen rab, ñaareel bi, mu mel ni janax, te yékkat na boppam ci benn wet, te amoon na ñetti yàpp yu dess ci gémmiñam, diggantey bëñam; te wax nañu ko nii: Jógal, lekk yàpp wu bare. Gannaaw loolu ma xool, te feeñaat naa beneen, mu mel ni segg, te ca

ginnaawam am na ñeenti laaf yu picc; rab wa itam amoon na ñeenti bopp; te jox nañu ko nguur. Daniel 7:4–6.

Amul benn benn ci Katolisis amul dara benn yu bokk ci Kirisyanis, te rab gu jogge ci gééj gi moo di ndajeem mboolem nguur yu noppalu woon yu bokk ci yonentebi Biibël. Rab gu gééj gi ñu ngi ko wone ci toftal gu dellu ci ginnaaw ci tariix, ndaxte Yowaana dafa xool dellu ginnaaw ci tariix. Li mu njëkk a gis mooy doole ji taxawaloon ba ñetti wàll yiñ ko dindiwoon—papas bi. Gannaaw loolu mu gis fukki wàll ak fukki kaala—Room gu pagan. Gannaaw loolu mu gis leopard bi—Geres. Gannaaw loolu mu gis bëru bi—Medo-Perse. Gannaaw loolu mu gis gaynde gi—Babilon. Melokaanu rab gu gééj gi dafa boole ay mbir yu nekk ci ku nekk ci nguur yu pagan yi jiitu, te melokaan woowu day dëggal ne papas bi mooy mbootaayu bépp melow paganism bu amoon ci tariixu Biibël. Amul benn benn ci Katolisis lu bokk ci Kirisyanis. Lépp lu mel ni lu Kirisyan ci Katolisis du dara ludul ay naafëq gu fexeel.

Ca Tundu Karmel, bi Eliya doonoon ak yonent yi Yésabel ak sëyam ju wóorul Yésabel, Yésabel nekkoon ca kër gaam-gamam dëkk Samari. Jigéen ju ñaaw ju Tir biñ ko fàtte ci jaar-jaaru jaan wu àddina wi am ñaari béjjéen. Yésabel masul feeñ ci kanam; dafa sax nekk ku nëbb, te ci Kàddug Peeñ ma, saar 12 ak 13, àddina sépp di top ci ginnaawam ak waaru ko, waaye dañu ko waxul ni muy kéemaan gu nit ñi di waaru ci asamaan, ni ko nekke Mbooloom Xeet yi, États-Unis ak Seytaane. Moom dafa dellu ca boppu ndigalam ba ca Samari—dëkk bu Rom.

Jaar-jaariñ suuf si mel ni rab wi moo tax ñu xam fan la nattu nataalu rab wi ngir àddina bépp di am. Nattu boobu di am ci biir xareb asamaan bu njëkk bi. Loolu lañuy bëgg seet fii léegi. Dinaa wuutu Réewum Ini Etasi ci baat bi “moom” ci ay aaya yi nuy seet léegi.

Noonu ma gis mala bu bees, mu gén ci suuf si; te Etazini amoon na ñaari geñ yu mel ni xar, waaye Etazini waxoon na ni njaay. Te Etazini jëfandikoo na bépp dooleb mala bu jëkk ba ci kanamam, te mu tax suuf si ak ñi ci dëkk di manggal mala bu jëkk ba, kooku gaanaam gu rey woon teg nañu ko wéral. Te Etazini dafa def kéemaan yu mag, ba tax mu wacce safara ci asamaan, mu dal ci suuf si ci kanam nit ñi, te mu nax ñi dëkk ci suuf si jaarale ko ci kéemaan ya, yi Etazini amoon sañ-sañu def ci kanam mala ba; di wax ñi dëkk ci suuf si ne, nañu sàkk nataalu mala ba, mi amoon gaañu sabar, te dundaat. Te [Etazini] amoon na sañ-sañu jox dund ci nataalu mala ba, ngir nataalu mala ba wax itam, te tax ñépp ñi bañ a manggal nataalu mala ba rey leen. Te Etazini tax na ñépp, ndaw ak mag, ku bare alal ak ku ñàkk, ku goreel ak jaam, ñu jot màndarga ci seen loxo ndeyjoor walla ci seen jë. Te kenn du man a jënd walla jaay, ludul ki am màndarga ma, walla turu mala ba, walla limu turam. Peeñu 13:11–17.

Ci tereel bu ñaari-fukk ak ñett, ndóobin Room bu bokk ci réew yu dul Yàlla jox na papaas bi ñetti mbir, ba mu koy teg ci gàngune suuf si.

Rab wi ma gisoon nag ma mel nirooni, te ay tànkam mel ni tàнку urs, te gémminam mel ni gémminu gaynde; te njaay mi jox ko dooleem, ak nguuram, ak sañ-sañ bu mag. Peeñu Yowaana 13:2.

Fukki buur yu feeñal Room gu bokk ci ñi dul jaamu Yàlla (Farās di buur bi gën a njëkk ci fukki buur yi, ni ko Ahab di tegtal) jox nañu paapauté bi ñetti mbir: kàttan, toogu, ak sañ-sañ. Ba

nguurkat Constantin soppee kërug-nguuru gi, jële ko ca dëkkub Room ca sowwu, yóbbu ko ca penku, ba def Konstantinobol mu nekk kërug-nguuru gu bees gu Nguuru Room ca atum 330, Room gu bokk ci ñi dul jaamu Yàlla jox na kerkub Room “toogu”am.

Bi Klowis, buur bu Frank yi (Farās), soppee ci Kaatolig te tàmbali xeex ak doole yi doon a bañ ne papaa yi yéeg ca gàngune suuf si ci atum 496, Noom Room buy jaam xeer ba nag jox papaa gi seen “doole.”

Ci at ak 533, Justinian joxe ndigalu bu xamle ne, mboolem kërce yi, kërce bu Room mooy seen bopp, te itam mooy kiy yore yoon ak yubbal ñi jàdd ci ngëm. Ca jamono jooju, kàttanu Room gu pagan joxees na ko papaas bi.

Ci ay wersu fukki ak ñaar, “moom [États-Unis] dafa jëfandikoo lépp doole bu rab wu jëkk wi fa kanamam.” Doole ji bëggoon a jëfandikoo ndigal baatub Papa, Clovis moo ko melal, moom mi jagleel ndigal baatub Papa dooleem ci xeet ak ci alal. Loolu moo tax Katolisism di woowe Clovis “taaw bu jëkk bu Mbooloom Katolik bi,” te Faraas di “doom ju mag ji Mbooloom Katolik bi.” États-Unis dina defal ndigal baatub Papa noonu sax liggéey bu bon bi Clovis tàmbalee ci atum 496.

Dooleyi Etazini dina jëfandikoo ngir tax “suuf si ak ñi ci dëkk di sujjóot jigéenu rabu njëkk ba, mi gaawoon dee te wéraat.” Dooleyi Etazini dina jëfandikoo seen kàttanu xare ak seen kàttanu alal ngir tax àddina bépp nangu Dibéer muy bésu noflaay. Ndawsi Tir dina jëkk a def njaaloo ak rab bu suuf si ci yoonu Dibéer bi di ñëw ci lu gaaw, te gannaaw loolu dina dem di def njaaloo ak yeneen buur yépp yu suuf si.

Ci aaya juróom-ñettaat, “moom [Etazüni] di def kéemaan yu mag, ba tax mu wàcce safara jóge asamaan, daldi ko wàcce ci suuf ci kanam nit ñi.” Safara fii dafay tegu ci benn yégle bu sellul. Làmmini safara yi ca bésu Pentekot ga dañoo tegu woon ci benn yégle bu sell, te booleek kàttan gu ñuy yéglee xibaar boobu ci àddina bépp. Safara si Etazüni di wàcccee jóge asamaan dina am itam jëfandikoo ci xeeti réew yépp ak làkk yépp.

Ci waajal fukk ak ñeent, États-Unis nax na “ñi dëkk ci suuf si ci kaw kéemaan yooyu [États-Unis] amee woon kàttan def ci kanam rab wi; di wax ñi dëkk ci suuf si, ne ñoom dañuy defar niru rab wi, mi amoon gaañu sabar te dundaat.” Naxal gi États-Unis jëfandikoo ngir nax adina si mépp, mel na ak safara sa wàcce asamaan ci waajal bi jiitu. Safara su jóge asamaan di jur kéemaan yu États-Unis jëfandikoo ngir santaane adina si mépp mu taxawal benn nguur gu wër adina, giy taxaw ci boole mbooloom kërceen ak nguur, te kërceen gi mooy jiite diggante googu.

Lii moo doon mel ni jëfandikook Ahab ak Jezebel di wone ba Elija dekkalee. Xeexu Elija ca tundu Karmel am na matal ci ndoorte réewum États-Unis bi ca yoonu malaaka bu njëkk bi, diggante 1840 ak 1844, ngir xàjjal yonent bu dëgg bu Protestantisma ak bépp yonent yu falso yu Protestantisma.

Looluwaat naat itamatiwaat naat ci njéxital États-Unis, ci jamono jéemantu sos xarit bu rab wi, bi tambalee 11 Septembre 2001 te di jeex ci yoonu Dimaas bu bëgg a ñëw.

Matug Éli tànn na ci kanam bésu Boroom bi bu mag te tiit, mooy juróom-ñaari musiba yu mujj yi. Moo tax, tundu Karmel, Éli, Akab ak Yeseebel dañuy feeñ ci liggéeyu États-Unis bi di gaññ suuf si

bépp ngir nangu nguurug benn-àdduna bu Mbootaayu Xeet yi United Nations di yilif, te Ekklesiya Katolig mooy kilifteefam. Etats-Unis dafa matale jëf jooju ci dooleem gu soldaar, ci kàttanam gu ekonomig, ak ci jokkoo yu yaxute, yu nar a nax xel, yi mu di jiite te di noot, te ñu koy wone ci li ñuy wax “information super highway” ci worldwide web bi.

Ci aaya fukki benn-fukk ak juróom, ñu xamal na nu ne: “moom [Etazini] amoon na kàttan gu mu jox dund ci nataalu rab wi, ngir nataalu rab wi wax it, te indi ne képp ku bëggul a sujjóotal nataalu rab wi, dees na ko rey.” Kon nag, jàqle gu deewee gi ci dooley xarey Etazini, mi doon ci jamono jooju buur bu gën a mag bu Mbooloom Xeeti Àddina, moo di waxal nguurug àddina benn bi bu Mbooloom Xeeti Àddina. Jëfuj wax jooju, ci sañ-sañ sàrtal ak àtte la ñuy ko amal. Kërug sàrtal bu Mbooloom Xeeti Àddina nekk na ci New York, te kërug àtteem nekk na ci La Haye, Pays-Bas. La Haye dafa tegtal Àddina gu Yàgg gi, te New York Àddina gu Bees gi. Ñaar ñi, Etazini ak Pays-Bas, am nañu jaar-jaari yàgg yu ñu feeñee ni ñoo gën a doon aar katanu saafara ak yoon aji yéem, waaye ñoom ñaar ñépp, seen jaar-jaari mujj na—di wax ni njàngat.

“Ba Sabbaat bi doon benna bérab buy jéggi ci mbirum juuyoo ci biir Kristeyaane gi yépp, te kilifa yi diine ak yi àddina booloo nañu ngir gaawantu jëfandikoo dibeer, bañ gu sax bu ay nit yu néew di bañ a sàggane coobare bu ñépp di laaj dina leen def ay mbir yu ñépp di rëbb.... te bu mujjee dinañu génne ab ndigal ci kaw ñi sellal Sabbaatu ndigalu ñenteel bi, di leen wax ne yello nañu mbugal mu gëna tar, te di may nit ña sañ-sañ, gannaaw ab diir bu ñu tëral, ngir rey leen. Roomaansam ci Àddina gu Yàgg ga ak Protestaantis gu wonee bàkkaar ci Àddina gu Bees gi dinañu topp yoon wu mel ni wii jëm ci ñi teral lépp ndigali Yàlla.”

“Benn Yàlla yi dinañu duggu bu xóot ci ñaari mbir yooyu yu metti ak xibaaru tiis yi yonent bi melal ne mooy waxtu njàqareb Yanqóoba.” The Great Controversy, 615, 616.

Ci sarax fukki ak juróom-ñaareel, gannaaw bi ñu taxawale nataalu rab bi te may ko mu wax, “[(Etazini)] di tax ñépp, ñi ndaw ak ñi mag, ñi bare alal ak ñi ñàkk, ñi goree ak ñi jaam, ñu jot màndarga ci seen loxo ndeyjoor walla ci seen jë.” “Te kenn du man a jënd mbaa jaay, su dul ki am màndarga bi, mbaa turu rab bi, mbaa limu turam.”

Sosuwaay meloñ rab ga mooy natt bi jiitu nattub mandargay rab ga. Su nu mënulee jàll natt bi sosuwaay meloñ rab ga di teewal, dina nu lajj ci nattub mandargay rab ga. Ñoom ñaar lañu ci ay natt yu wuute, te ñoom ñaar lañu itam ci xeetu natt yu wuute.

Sosuwaayu nataalu rab wi mi tàmbalee 11 Septembar 2001, mooy artu yonent bi wone ne tëjjoonug maye jàppale yi ngi ci wetu am. Mooy yégle Eliya bi tegtale ne Tundu Karmel mungi ci jegen gu gàtt, te askanu Yàlla war nañu wóor deretu jikko, deretu Xel mu Sell mi ak deretu yégle waxtu Yuuxu Diggante Guddi bi bala woote bu mujj ba ñëw. War nañu xëccoo, ngir bu Eliya laajee leen: “Ba kañ ngeen di taxaw diggante ñaari xalaat?”—duñu nekk lu leen gën a wax, ndaxte baña am wax foofu mooy jot màndargag rab wi. Nattu sosuwaayu rab wi dafay firndeel liggéeyu xam yégle bi yégle tëjjoonug àtte bi, ni yégle Millerite yi yéglee ubbeeku àtte bi.

Nattu rëy gi ci màndargay rab wi, amul tànn, ndaxte du yor benn mbirum waxtu bu ñu war a seet. Mooy benn bëpp waxtu, waaye du ab jamono. Mooy ab jafe-jafe bu mag, te moo tax ne mooy seetu-gis gu leer guy wone xarakteru Israayil ñi ñu woo woon ca tundu Karmel ndax Ahab ca

yoonu dibeer bi. Kon nag, dinañu won xarakter wi ñu sosoon ci jamono ji weesuwoon, te ci kàddug yonent bi ñu woowe ko nattu “nataalu rab wi.”

Moo tax, ni Xel mu Sell mi waxe ne, “Tey, su ngeen dégge baatam, buleen dëgërël seen xol, ni ci fan yi ñu ko merloo, ca bés ba nattuwee ca màndiŋ ma; fa seen maam yi di ma nattu, di ma jéem, te gis naa sama jëf yi diiru ñeent fukk at. Moo tax ma mer lool ak xeet woowu, ma ne: Ñoom dafañuy réer saa su ne ci seen xol, te xamuñu samay yoon. Noonu ma waat ci sama mer ne: Duñu dugg ci sama noflaay.” Kon nag, bokk yi, moytuleen, ngir bañ a am kenn ci yéen xol bu bon buy ñàkk ngëm, ba tax mu dëddu Yàlla ju dund. Waaye dénkanteleen bés bu nekk, fekk ba ñuy wax “Tey,” ngir bañ kenn ci yéen a dëgëräl ndax naxub bàkkaar. Ndaxte nun, tabax nañu noo bokk ak Kirist, bu fekke ne saxal nañu ba ca mujjaŋ la kóllëre ga nu tàmbalee. Fekk ba ñuy wax ne, “Tey, su ngeen dégge baatam, buleen dëgërël seen xol, ni ci fan yi ñu ko merloo.” Hébreux 3:7–15.